

Verslag VVDB-webinar 10 JAAR GOEBEZIG-PRIJZEN

Maandag 9 december 2024 via *MS Teams*

17 mensen volgden deze webinar die zich vooral tot burgergroepen richtte.

1. Inleiding door Maarten Lippens, VVDB-beleidsmedewerker

De GoeBezig-prijs bestaat dit jaar 10 jaar. De 1e uitreiking vond plaats in 2014. VVDB vond dit een goede reden voor een terugblik. In deze webinar komen niet alleen winnaars van de voorbije jaren aan het woord, maar belichten we een aantal duurzame projecten binnen verschillende domeinen. We focussen daarbij op ruimte, welzijn en cultuur.

Naast burgergroepen werden ook lokale besturen beloond voor hun inspanningen om samen met burgers aan de slag te gaan. Die komen uit alle Vlaamse provincies. Je vindt alle laureaten trouwens terug op [de VVDB-website](#).

Het wedstrijdthema wordt al diverse jaren op democratische wijze bepaald door de ledengroepen. Uit een shortlist van voorstellen van ledengroepen en bestuur wordt het finale thema gekozen tijdens de algemene vergadering in het voorjaar. In 2024 was dat 'het leefbare dorp'. Omwille van 10 jaar wedstrijd koos het VVDB-bestuur uitzonderlijk een extra thema erbij nl. 'tussenheid' en was er voor burgergroepen dan ook een extra prijs.

We horen nu vier sprekers over hun duurzame werking, telkens omtrent een ander thema.

1. Riet Van de Velde van de werkgroep *Vrienden van de Begijnenakker* binnen *Bewonersplatform Oosteeklo* vertelt over meer natuur in je dorp.
2. Greetje Suys van *Burgerplatform Erembodegem word(t) wakker!* inspireert rond erfgoedbeleving.
3. Jan Bogaert van *Dorpsteam Ginderbuiten* verhaalt over de sociale cohesie in je dorp.
4. Katleen De Rooster vertelt over samenwerking met verenigingen, communicatie en de dorpszaal.

2. Riet Van de Velde van de werkgroep *Vrienden van de Begijnenakker* binnen *Bewonersplatform Oosteeklo*. Hoe zorg je voor meer groen in je dorp?

Bewonersplatform Oosteeklo was in 2014 de 1e winnaar van de GoeBezig-prijs, categorie burgergroepen. De burgergroep organiseerde praatcafés over veel onderwerpen. **De werking rond de *Begijnenakker*** begon met een goed idee. Een ruig plekje in eigendom van de gemeente waar de Scouts al lang speelden, dreigde te verdwijnen. *In Begijnenakker gebeuren*

zaken die het daglicht niet mogen zien, vond het gemeentebestuur. Wij gaan dat van de hand doen.

Riet wilde vermijden dat deze grond verkocht werd. Ze dacht dat er andere zaken speelden zoals: het maai- en groenbeheer is te duur. Ze stapte naar het lokaal bestuur met de vraag: geef de buurtbewoners een kans om deze plek te beheren. Toen kwam er versterking via *Natuurpunt* dat de nodige kennis voor het beheer van de site alsook materiaal ter beschikking stelde, en ook *JNM* deed mee. Het was dan kwestie om financiële partners te zoeken. Mensen zijn peter of meter geworden van een fruitboom na aanplant. Het werd erg zichtbaar gemaakt wie het 1^e bosje financierde.

Tip 1: Je moet het werk ook leuk maken! Geregeld maaien en snoeien is eigenlijk altijd hetzelfde. Combineer het daarom telkens met een fijne activiteit zoals een picknick, bootje varen, uiensoep of pizza's maken in de winter, enz.

Wat centen binnenhalen lukte via de ecomarkt. Daar gingen vrijwilligers het appelsap verkopen dat werd gemaakt van de eigen fruitbomen. Tegelijkertijd werd de eigen werking er in de kijker gezet.

Tip 2: Ga je acties ook altijd – hoe klein ze soms ook zijn – pimpen. Wees hoorbaar. Daarvoor maakt de werkgroep gebruik van lokale kanalen: *Het Nieuwsblad* en *Oosteeklo Vandaag*, FB enz. Zorg ook altijd voor iets nieuws: hier een schuilhut maken, nestkastjes plaatsen, enz. Toen de koudste en kortste triatlon werd georganiseerd, kreeg deze bijzondere activiteit veel aandacht. Verder was er ook een wedstrijd: wie kookt het best met groenten. De BioBlitz van *Natuurpunt* was de uitdaging om hier zoveel mogelijk soorten te vinden. Ook bij de zwerfvuilacties en zeker bij de *big jump* kwam heel veel positieve respons.

Agency: maak jezelf incontournable. Zorg dat het beleid niet meer om je heen kan, dat je je werking zo op de kaart zet dat andere instanties er ook vertrouwen in krijgen. Zo heeft *Regionaal Landschap Meetjesland* al enkele keren subsidies gegeven. En het gemeentebestuur stapt nu zelf al naar de vereniging.

Belangrijk expertise: in de eigen omgeving stel je een soort studiebureau samen. Er is bv. iemand met groene vingers, iemand die met AutoCad kan tekenen, enz. Kijk dus om met vrijwilligers veel expertise samen te zetten.

Andere uitdagingen:

- Hoe willen we de bolbaan eruit laten zien? Er kwamen diverse schetsen. De Scouts maakte er bv. in een namiddag een pretpark van. I.s.m. de Heemkundige Kring werd een subsidiedossier ingediend. Zo is dit een mooie plek geworden.
- Het probleem van de Schoolstraat aanpakken met het 'moordstrookje' waar vele auto's langs de kant van de weg staan. De werkgroep maakte een affiche met de oproep om deze straat veel

gezelliger en fietsvriendelijker in te richten. Ook daar gingen heel snel veel mensen rond de tafel zitten: iemand van wegenbouw, iemand die met AutoCad werkt, enz. Dit project is echter niet gerealiseerd. Dezelfde dynamiek ontstaat eerst bij een aantal burgers, maar er is héél veel weerstand bij anderen. Dit is vermoeiend... Hoe verhard en vergroenen? Daarrond is dan toch een mooie visie uitgewerkt. De werkgroep ging ook de parkeerplaatsen tellen. Hierna bleek dat de plek er toch heel anders kan uitzien. *Regionale Landschappen* kwam tussen en het gemeentebestuur betaalde de rest. Deze realisatie stond terug heel positief in de krant.

- Het gemeentebestuur in Assenede kent nu een nieuwe samenstelling. Hopelijk kan dit positieve verhaal verdergaan...

Afsluitende quote: Je kunt de wereld niet op je eentje redden, je moet minstens met drieën zijn.

[Volg de werking verder op Facebook.](#)

3. Greetje Suys van *burgerplatform Erembodegem word(t) wakker!* inspireert omtrent erfgoedbeleving in het dorp.

Dit burgerplatform bestaat nu drie jaar en is dus nog niet zo lang bezig. Maar het heeft wel al een fantastisch traject afgelegd. Hier volgt de inzet rond cultuur, rond de historische aspecten en de eigenheid van het dorp. Want er is ook werk verricht op andere domeinen.

Erembodegem telt 13.000 inwoners en maakt deel uit van groot Aalst. Het burgerplatform ondernam drie initiatieven rond erfgoed. Ze kregen veel persaandacht. Hiermee heeft de bewonersgroep veel aan geloofwaardigheid gewonnen bij het gemeentebestuur. Schepenen zegden: *jullie doen veel dingen zelf, je zegt niet enkel wat de stad moet doen*. Dit wordt erg geapprecieerd.

1. Hulde aan werkmansdichter Alfons Van de Maele

- Een selectie van zijn gedichten verscheen op grote affiches (genummerd, als collectorsitem) en prijkte aan ramen in bepaalde huizen.
- Een gedichtenwandeling werd opgezet i.s.m. stadsdiensten. Op het parcours verschenen gedichten op de kanaalborden.
- Ook schoolkinderen deden deze wandeling en schreven erna een eigen gedicht dat opgehangen werd aan een boom naast het WZC.
- Een academische viering met voordracht van gedichten door de familie van de dichter.

2. Overzichtstentoonstelling *Een dorpsverhaal in tijd en ruimte in de kerk*

Dit initiatief kwam er n.a.v. 150 jaar gemeentehuis en werd gekoppeld aan een boekvoorstelling van een lokale schrijver (Cynrik De Decker). Hiervoor was er samenwerking met intercommunale SOLVA rond archeologische vondsten. Ook oude filmopnames uit Erembodegem werden vertoond. Deze tentoonstelling bereikte 800 bezoekers op 4 dagen.

3. Terugkeer van het standbeeld van Ondineke naar de Kapellekensbaan

Dit standbeeld was 30 jaar geleden uit het dorp weggehaald na vandalisme. Het verhaal van de terugkeer begon met een post van het burgerplatform op sociale media. Een 'levend Ondineke', dus een acteur, zorgde voor belangstelling van Radio 2. Er kwam medewerking van allerlei kanten. Het stadsbestuur, stadsarchief, familie van de kunstenaar, enz. Een lokale patissier maakte Ondineke-pralines, een brouwer maakte een Ondineke-bier, enz.

Samenwerken met iedereen, ook scholen, WZC, enz. loont!

De boodschap duidelijk maken via kanaalplaten is een leuke vorm van communiceren met de bewoners. Dit blijkt ook een vrij weersbestendige manier: na een jaar zien de platen er nog goed uit!

Dit burgerplatform bestaat uit een kernteam van 4 mensen, aangevuld met andere helpende handen. Maar het was hard werken. Er is een erkende erfgoedvereniging in Aalst, die alles OK vond.

Erembodegem word(t) wakker! vertrekt bij projecten van deze vragen:

- **Wie kan hierbij betrokken worden**, wie heeft hier ook belang bij? Het *Boongenootschap* of familie van de werkmansdichter werden benaderd van bij het begin.
- **Wie hebben we nodig** en kunnen we inschakelen in zo'n project? **Breng je netwerk in kaart!**

4. Jan Bogaert van *Dorpsteam Ginderbuiten* vertelt over de sociale cohesie in je dorp.

Ginderbuiten is een dorp in Mol. Daar is **het project *Buitenbabbel*** ontstaan uit een visiedocument met uitdagingen.

Het dorp is één grote straat waar veel sluipverkeer is. Mensen hadden er geen plek om elkaar te ontmoeten. Vandaar werd een bank verhuisd naar alle hoeken van het dorp, met subsidies van Provincie Antwerpen. Het is niet simpel om op gemeentelijke grond een bank te zetten. Een jaar 'vechten' was nodig om de locaties te mogen gebruiken die burgers hadden aangewezen bij een bevraging (*Teken jouw chillplek*). Alles werd in kaart gebracht en er kwam een akkoord voor 12 op de 13 plaatsen om een bank te zetten. De ene burger wil een picknickbank, de andere een bank met leuning. Het project banken werd stilaan een project ontmoetingsplaatsen en ging door. Er kwamen nieuwe wijkwerkingen. (Daarvoor was er al een contactpunt met bewoners.) Toen kwam de gemeente met het probleem eenzaamheid op de proppen. Ginderbuiten is een vrij oud dorp. Mol is erg multicultureel en met de nieuwkomers lopen de contacten soms moeilijk. Zo is *Buitenbabbel* ontstaan. Aan de basis ligt het idee: als iemand op de bank gaat zitten, gaan andere mensen sneller geneigd zijn *een klapke* te doen. Dit leidde tot een

wandelroute langs de banken. Gemeente Mol zorgde voor promo en heeft de tour opgenomen in het wandelassortiment. Mensen zien zo waar de banken staan. Hier is een wedstrijd met een klein prijsje aan verbonden. Het loopt via een paar icoontjes die op de banken zijn gekleefd.

Verdere realisaties van het Dorpsteam:

- De aanleg van zebrapaden, uitzonderlijk zelfs op een niet wettelijke plek. De school ligt langs een rondpunt. De gemeente kneep hier een oogje dicht om voorrang te verlenen aan de veiligheid van kinderen.
- Vogelkerscampagne om exoten kleinschalig uit te roeien. Hieraan werd een oriëntatiewandeling gekoppeld, met ook een klein prijsje.
- 3^e editie van de winterwandeling. Kinderen krijgen dan een groei-armbandje. Doel: de lokale wijkwerkingen en verenigingen bekendmaken. Ook de moskee doet mee. Uitdaging: de code vinden om het slot van de schatkist te kunnen openen. Gratis deelname is belangrijk om toegankelijk te zijn voor iedereen. Vorig jaar waren er een 250 à 300 deelnemers.
- De herbestemming van de kerk is een heel groot project in het midden van het dorp. Aan de kerk ligt het Scoutslokaal, zijn er speelvelden enz. Hier komt binnenkort een grote site. De Scouts hebben alvast subsidies gekregen om er een nieuw lokaal te zetten. De terreinen gaat men openstellen voor de lokale jeugd.

Dorpsteam Ginderbuiten bestaat uit 10 mensen die zich willen inzetten voor het dorp. Het team heeft zelf geen geld maar krijgt een kleine subsidie van de gemeente.

5. Katleen De Rooster van dorpsraad Leest verhaalt over samenwerking met verenigingen en communicatie in je dorp alsook over het belang van de dorpszaal.

Leest is een dorp dat hoort bij de stad Mechelen. De dorpsraad van Leest kreeg op 10 oktober 2020 de 'GoeBezig-prijs' voor de **Taskforce: Leest samen tegen corona**. De dorpsraad was toen nog niet zo lang actief. Maar door de uitbraak van corona werd snel duidelijk wat wij als dorpsraad heel belangrijk vinden:

- De verbondenheid tussen de Leestenaars;
- Verantwoordelijkheid nemen waar het moet;
- Helpen waar het kan;
- Zorgzaam zijn voor elkaar.

Iedereen deed zijn deel. We herontdekten het groot belang van lokaal ondernemerschap en landbouw. Die ondersteuning van de lokale ondernemers blijft ook nu nog van cruciaal belang.

Voor wie nog nooit van Leest had gehoord, veranderde dat misschien na de storm van 9 juli 2024.

Op onze website [Leest.be](https://leest.be) kun je alle edities van de dorpskrant *Iedereen Leest* terugvinden.

Het krantje wordt gesponsord door lokale handelaars en zorgt voor verbinding tussen generaties én Leestenaars die naar een naburig dorp zijn verhuisd. Het sluit perfect aan bij wat de dorpsraad wil bereiken.

Onze missie is:

- Het verenigingsleven in Leest ondersteunen en coördineren.
- Nieuwkomers in Leest verwelkomen.
- De belangen van alle Leestenaars bij de stad behartigen op een politiek neutrale en pragmatische manier.

Succesfactoren:

- Er is een groot draagvlak door de verenigingen van Leest. Die vormen eigenlijk het hart van onze gemeenschap. We nodigen de verenigingen jaarlijks uit. Tijdens onze bijeenkomst op 14 november 2024 waren er 30 aanwezig die hun vereniging voorstelden.

Er waren direct en indirect 30 verenigingen vertegenwoordigd: de Dorpsraad van Leest, badminton BD Opslag met ook afdeling voor mindervalide sporters, het Boerenfront, Brassband Sint-Cecilia, wandelvereniging De Slak, Ferm Leest, dorpskrant Iedereen Leest, KANNET, Raak, Landelijke Gilde Leest, Leest Geweest, Okra, Oxfam, Parochie Leest, Rode Kruis Bloedafname Leest, toneelvereniging Rust Roest Leest, afvaardiging van Zalen Ter Coose, voetbalclub VC Leest, Volksdansgroep Korneel, Zangkoor Korile, kunstkring KWAK, het Scherpenheuvel Comité, Chiro Jongens, Chiro Meisjes, Vevoc, Kerkkoor Leest, goede doel Victory for Kids, Zaalvoetbalclub Leest,...

- De Dorpsraad heeft een open en constructieve relatie met Stad Mechelen. Zo ontstaat er draagvlak om samen plannen te maken voor de toekomst van ons dorp. De dorpsraad organiseerde een grote bevraging bij de verenigingen omtrent hun noden. Op basis van die nodenanalyse ontwikkelden we een gedragen masterplan voor de toekomst van onze zalen. We leggen nu samen met Stad Mechelen een traject af van Dorpszaal tot Dorpshuis. De stad stelde de toekomstige zaal Ter Coose al voor als het *Huis van de Verenigingen*. Dat traject kan enkel goed blijven lopen door een goede samenwerking, dialoog en communicatie.

Advies: benut het lokaal talent en laat het schitteren. Dat geldt voor alle verenigingen. Ook bij Dorpsraad Leest is divers talent aanwezig met een jurist, een economist, een accountant, een leerkracht, een ICT'er, een ingenieur, enzovoort. Die diversiteit aan kennis, ervaring en vaardigheden zorgt ervoor dat bestuursleden elkaar aanvullen en versterken.

Communicatie:

- Via een Whatsapp-groep kunnen we vlot en snel met elkaar communiceren en leuke nieuwtjes delen. De dorpsconsulent wordt ook via die weg open en transparant op de hoogte gehouden. Dat creëert een band.

- Via het mailadres info@leest.be kan ieder ons steeds contacteren. Goede afspraken omtrent de rollen en taken zijn daarbij belangrijk. Zo beantwoordt bv. de voorzitter de mails die gericht zijn aan het mailadres van de dorpsraad. Daarover zijn afspraken gemaakt.
- Omdat je mensen pas leert kennen door ermee samen te werken, is het zeker nodig dat je vertrouwen opbouwt. Bij elk veranderingsproces moeten ook weerstanden omgebogen worden. Om mensen duurzaam mee te krijgen, is er vaak voortschrijdend inzicht nodig. Het is dan de kunst om mensen zonder gezichtsverlies mee van koers te laten veranderen. Zo kunnen innovatieve ideeën draagvlak krijgen en kans maken. Werk daarom zeker ook aan de verbinding en sfeer in je dorpssteam. En vier de successen. Vrijwilligers hebben wel degelijk erkenning nodig.

Let op voor valkuilen!

- Een mogelijke valkuil voor Dorpsraad Leest is dat er onvoldoende rekening zou gehouden worden met inwoners die geen lid zijn van een vereniging.
- Weerstanden daarover proberen we te voorkomen door zelf in onze eigen woonomgeving een aanspreekpunt en zorgzame buur te zijn.
- Vanaf volgend jaar stelt de dorpsraad de activiteit voor nieuwkomers ook open voor wie al langer in Leest woont.
- Denk na over de samenstelling van je team. Welke profielen ontbreken nog? Is er back-up voorzien voor het geval iemand afhaakt? Momenteel loopt 'een vacature' om de website up-to-date te houden omdat de vrijwillige ICT'er aangaf te veel werk te hebben.

Tot slot: verbeelding werkt. Een doel zonder plan blijft echter een wens. Via de vormingen van de VZW Dorpsbelangen kreeg ik meer inzicht in hoe een bestuursplan tot stand komt en wat een goede timing is om lokale besturen aan te spreken rond wat er echt leeft en nodig is in het dorp. **Dus maak zeker ook gebruik van de expertise van VVDB.** Ik wens jullie daarbij veel succes!

6. Verdere uitwisseling met de aanwezigen

1. Zoals in de inleiding vermeld ging er jaarlijks ook een GoeBezig-prijs naar een lokaal bestuur. Stad **Geraardsbergen** won vele jaren geleden die prijs, én heeft in 2020 en als enig bestuur ook de **Doorzettersprijs** gekregen.
2. In **Herzele** is heel veel werk verzet, bv. in **Ressegem**, het dorp met de motte (heuvel). Bekijk [de website](#). Deze werking is opgestart in september 2023. Er waren 35 mensen bij de 1e vergadering met verkiezing van het bestuur. Het dorp was een 'doods dorp'. De Pastorie is er het 'opperhof = motte'. De samenwerking met intercommunale SOLVA dat bij opgravingen fundamenteen vond, leidde tot meer. De Mottefeesten werden opgericht en daar werd een tentoonstelling aan gekoppeld. De feesten duren drie dagen. Er zijn initiatieven voor iedereen: een kwis in de kerk,

volksspelen, een aperoconcert, enz. De organisatie van alles loopt via werkgroepen zodat er op de AV niet te veel te bespreken is. Het concert was snel uitverkocht en trok 190 mensen. Nu loopt een bevraging rond de kermis (die cultureel erfgoed geworden is). Ressegem telt 1200 inwoners. De kern van het dorp is beschermd, dus daar zijn geen veranderingen meer mogelijk.

3. **Atrune** is een dorpsraad die drie dorpen verenigt in de gemeente **Landen**. Atrune is de samen-trekking van de namen van de 3 dorpen: Attenhove, Rumsdorp en Neerlanden. De werking is or-ganisch gegroeid vanuit de bewoners van de dorpen.

Atrune organiseert tal van activiteiten zoals een wandeling langs een mini-natuurreserveaat, een Halloweenocht, een dorpsfeest. Momenteel loopt een LEADER-microproject in Vlaams-Brabant. Er is samenwerking met *Samana* om geld op te halen voor bedevaarten naar Scherpenheuvel. Geen van de dorpen heeft een ontmoetingscentrum. Daarom werden tenten en duurzame be-kers aangekocht. De dorpsraad oefent nu meer druk uit om een ontmoetingscentrum te krijgen en ijvert er ook voor dat er terug een dorpskermis komt. Belangrijk is ook de kalenders op elkaar afstellen. Atrune zoekt ook sponsoring, wat vrij makkelijk lukt wegens de inzet naar kansarmen toe. Via de OCMW-raad kunnen mensen bv. bij een ontbijt anoniem dit ontbijt gratis afhalen ter-wijl de rest van de bevolking betaalt.

Het bestuur bestaat uit een 12-tal mensen, qua leeftijd gaande van een twintiger tot een zeventi-ger. [Lees meer via de website.](#)

4. **Dorpsraad Afrit 12 uit Hansbeke** krijgt via deze webinar terug meer zin om zich in te zetten voor de eigen werking. Voor het nieuw cultuurhuis in wording zijn vanavond leuke ideeën doorgege-ven die zelfs kunnen gecombineerd worden.

7. Afsluitend woordje door Maarten

1. Put voor deze nieuwe periode met een **nieuw lokaal bestuur** veel inspiratie uit de webinars die we de voorbije tijd aanbrachten. Bouw aan een goede verstandhouding van burgers met het lo-kaal bestuur en de verenigingen enz.
2. Maak best eerstdaags een **afspraak** met jullie lokaal bestuur als dit nog niet gebeurde. Zorg dat je contactpersonen (gemeenteraadsleden of schepenen of ambtenaren) binnen dit bestuur vindt!
3. Maak jullie plannen voor de toekomst bekend zodat ze in de lokale **Meerjarenplanning** komen.
4. Enkele tips bij de **zoektocht naar financiën**:
 - Allerlei oproepen verschijnen via de VVDB-nieuwsbrief.
 - vdk sponsort de VVDB-GoeBezig-wedstrijd en geeft nu 3x €1000 weg, zie [Start iets moois.](#)
 - Teken met een microproject in bij LEADER.
 - Bekijk wat *Crelan* en *Cera-Foundation* aanbieden.